HOMILIA

SANCTISSIMI DOMINI NOSTRI

CLEMENTIS XI.

PONT. MAX.

HABITA

IN DIE NATALI CHRISTI DOMINI

Inter Missarum Solemnia

IN BASILICA PRINCIPIS APOSTOLORUM

ANNO M.DCC.VIII.

FLORENTIÆ. M.DCC.IX.
TYPIS REGIÆ CELSITUDINIS.
Apud Antonium Mariam Albizzini.

Superiorum Permissu.

IN propria venit,[a] & ſui eum nõ receperunt: Venit expectatio[b] gentium, Dominator ſcilicet,[c] quem quærebant, & Angelus teſtamenti, quem volebant: Venit Dux domus Iſrael, Pater[d] futuri ſęculi, Princeps pacis: Rex, legifer[e] noſter venit: unigenitus Dei filius venit; Nec ſecus, ac pluvia[f] in vellus, è Cęlo deſcendens, de Sion venit, venit à libano, è regalibus[g] ſedibus venit. In propria venit; Ad illos nempè venit, quos, ut Auguſtinus ait,[h] primitus fecit eſſe ſuper omnes gentes; & ipſi maximè ſui, quia & per carnem, quam ſuſcipere dignatus eſt, cognati. Ad eum populum venit, quem[i] in Terrâ deſertâ, in loco horroris, & vaſtæ ſolitudinis invenerat: quem circumduxit, & docuit: & cuſtodivit, quaſi pupillam

a Iſai. c. 1. v. 11.
b Geneſ. cap. 49. v. 10.
c Ex Malach. c. 3. v. 1.
d Iſai. c. 9. v. 6.
e Iſai. cap. 33. v. 22.
f Ex Pſal. 71. v. 6.
g Sapien. cap. 18. v. 15.
h S. Auguſt. in Joan. c. 1. Tract. 2. num. 12.
i Ex deuter. c. 32. v. 10.

k Psalm 147. v. 20.
l Deuter. c. 32. v. 9.
m Psalm. 75. v. 2.
n Isai. c. 1. v. 3.
o Psalm. 17. v. 46.

oculi sui. In propria venit; Non enim fecit[k] taliter omni Nationi: pars Domini populus ejus: Jacob funiculus[l] hæreditatis ejus. In propria venit; In eam terram venit, quam innumeris cumulaverat donis, quam insignium illustraverat fulgore gratiarum, quam denique præ cæteris fecerat suam, quia præ cæteris dilexerat ut suam. Sed sui eum non receperunt; licet quippe notus[m] esset in Judæa Deus, & in Israel magnum nomen ejus, venientem Judæa Deum non cognovit, & suum Israel Reparatorem non recepit: In propria venit, & sui eum non receperunt. Expostulante nimirum Domino per Prophetam: Cognovit[n] bos possessorem suum, & asinus præsepe Domini sui: Israel autem me non cognovit, & populus meus non intellexit: filii alieni[o] mentiti sunt mihi, filii alieni inveterati sunt, & claudicaverunt à semitis suis; In propria venit, & sui eum non receperunt. Qui tamen sui erant, & in propria venientem non receperunt, meritas tulerunt pæ-

nas

nas ſceleris ſui. Obtexit [p] caligine in furore ſuo Dominus filiam Sion: effudit, quaſi ignem, [q] indignationem ſuam: congregavit ſuper [r] eam mala, & ſagittas ſuas complevit in ea. Facta eſt [s] quaſi Vidua Domina gentium: Lugentes viæ ejus: Sacerdotes ejus gementes: Virgines ejus ſqualidę. Jacuerunt [t] in terrâ foris puer, & ſenex. Foris [u] vaſtavit eos gladius, & intus pavor. Occiſus [x] eſt in Sanctuario Domini Sacerdos, & Propheta. Liberorum carne [y] nutritis Matribus datus eſt cibus ipſa fame crudelior. Exilio, ferro, cæde, ruinâ mulctatus eſt ingratus populus, ſine Rege, ſine Regno, ſine templo, ſine Deo, per ſordes, & lachrymas, in opprobrium gentium, in execrationem ſæculorum, fædâ vivacitate duraturus. Has dedit Iſrael pænas, eò quia [z] non cognoverit tempus viſitationis ſuę; Hanc criminis ſui accepere mercedem, qui ſui erant, & in propria venientem non receperunt. Abſtulit [aa] ingratis Dominus, quod dederat gratis, ablatumque ab eis Regnum

[p] *Thren. c. 2. v. 1.*
[q] *Ibid. v. 4.*
[r] *Ex deuter. cap. 32. v. 23.*
[s] *Thren. c. 1. v. 1.*
[t] *Thren. c. 2. v. 21.*
[u] *Ex deuter. cap. 32. v. 25.*
[x] *Ex Thrē. c. 2. v. 20.*
[y] *Ex Thrē. c. 4. v. 10.*
[z] *Luc. c. 19. v. 44.*
[aa] *S. Auguſtin. relatus à S. Antonino par. 2. summ. tit. 3. c. 9. §. 3.*

[bb] Dei

bb Ex Matth. c. 21. v. 43. [bb] Dei tradidit genti facienti fructus ejus. Sed quid jam acriùs, Venerabiles fratres, Dilecti filii, quid jam acriùs miseræ gentis plagas exasperamus? Quid prolixiùs Judęorum noxas exagitamus, illosque venientem in propria Dominum non recepisse criminamur? Culpas emendemus nostras, taceamus alienas; neque enim adeò levia sunt, quæ peccamus, ut aliorum reminisci crimina, nostra præterire possimus. Nonne ad nos venit, ac veluti in propria venit, qui missus [cc] est ad oves, quæ perierant, domus Israel? Venit, ad nos venit, quippe quos de [dd] tenebris vocavit in admirabile lumen suum: ad nos venit, in quos tam ingentia Cęli, terræque contulit beneficia: ad nos potissimùm venit, quos in hac veræ Religionis arce illustrioribus Ecclesiæ sponsæ suæ ministeriis addixit. Et tamen, licet tot, tantisque nominibus sui simus, in propria venientem ingrati non recipimus, ac morum pravitate nostrorum nefariè repellere non erubescimus. Quid jam mirandum

cc Ex Matth. c. 15. v. 24.

dd Ex 1. Petr. c. 2. v. 9.

est,

eſt, ſi tot affligimur malis, quæ peccata noſtra ſuper nos congregarunt? Vidit, Dilectiſſimi, vidit [ee] Dominus, & ad iracundiam concitatus eſt: quia provocaverunt eum filii ſui, & filiæ. Defleamus igitur culpas, pro quibus hæc patimur; Revocemus [ff] ante oculos mentis quidquid errando commiſimus: & quod nequiter egimus, flendo puniamus. Converſionis nobis aditum dolor aperiat, & cordis noſtri duritiam ipſa jam, quam patimur, pęna diſſolvat. Dat profectò, dat tremori noſtro fiduciam, qui per Prophetam clamat: Nolo mortem peccatoris, [gg] ſed ut convertatur, & vivat. Si enim nobis [hh] propter increpationem, & correctionem Dominus Deus noſter modicum iratus eſt, reconciliabitur iterùm ſervis ſuis, ſi dignos pęnitentiæ fructus faciemus. Dilexit nos prior Deus, quia, cum adhuc inimici [ii] eſſemus, Chriſtus pro nobis natus eſt, pro nobis moriturus; ſi igitur amare [kk] pigebat, ſaltem redamare non pigeat: nimis durus eſt animus, qui amorem ſi nolebat

im-

[ee] Deuter. cap. 32. v. 19.

[ff] Ex Regiſt. epiſtolar. S. Gregorii Papæ lib. 11 indict. 6. epiſt. 2.

[gg] Ex Ezechiel. cap. 18. v. 32.

[hh] Ex lib. 2. Machab. cap. 7. v. 32. & 33.

[ii] Ex epiſt. ad Roman. c. 5 v. 6.

[kk] S. Auguſtin. in lib. de catechiz. rudibus cap 4 in princ.

impendere, recufet rependere. In propria venientem non reiiciamus, fed humili, ac contrito corde recipiamus: Præveniamus faciem[ll] ejus in confeffione, & ficut Propheta admonet: Levemus[mm] corda noftra cum manibus ad Deum: cognofcamus denique tempus vifitationis noftræ, ut nafcente Domino gloria[nn] fit in altiffimis Deo, & in terra pax hominibus bonæ voluntatis.

[ll] *Pfalm.* 44. v. 2.
[mm] *Thre.* c. 4. v. 41.
[nn] *Luc.* c. 2. v. 14.